

azoknak a szövetsége sem kívánatos. Ép azért Németország a maga részéről mindent el fog követni, hogy a magyar gazdasági erejének a fokozásában Magyarországnak a segítségére legyen. Az önk gazdasági életének a főereje kitűnő földjűkben rejlik s így mindenekelőtt arra kell törekedniük, hogy ezt a földet racionálisan s a modern gazdasági technika eszközeivel kellően kiaknázzák. A búzán és tengerin kívül temmeljenek sok-sok gyümölcsöt, olajtartalmu növényeket, lent, kenderet és egyéb ipari növényeket. Az agrikultura modernizálása gazdasági életük intenzívebbé tételének föltétlen kiinduló pontja.

S azután Paasche dr., aki tudvalevőleg elsőrendű tudós és a berlini egyetemen a nemzetgazdaságtan rendes tanára volt, sok érdekes és szép dolgot beszélt még Magyarország gazdasági fejlődésének a lehetőségeiről.

Érdeklődtem a berlini egyetemen felállított magyar nyelvészeti és irodalomtörténeti tanszék gyakorlati célja felől.

Paasche dr. erről a következő felvilágosítást volt szives adni:

— Egyik célunk e tanszék felállításával, hogy hű magyar szövetségesünk nyelvének méltó helyet adjunk a német tudományosságban, gyakorlati célja pedig az, hogy egy állandó törzskarunk legyen, amely a magyar nyelv birtokában állandóan figyelemmel kíséri az önk szépirodalmi és tudományos életét s a magyar irodalom és tudomány kiválóbb termékeit német nyelven megismertesse velünk. Hogy a magam szakmájánál maradjak: ott van az önk kitűnő nemzetgazdásza: Földes Béla, akivel baráti viszonyban élek. Ismerem ugyan gondolkodásának az irányát és annak széles körét személyes érintkezésünkből, de műveit nem tudom a magam és a német tudomány javára kiaknázni. Amint meglesz a mi magyarul tudó törzskarunk, az ilyen bajokon segítve lesz.

Paasche dr. jóvoltából azután alkalmam volt a német birodalmi gyűlés ülésének a menetét figyelemmel kíséreni. Ép a polgári szolgálati kötelezettségről szóló javaslatot tárgyalták. Mindenekelőtt föltűnt, hogy az elnöki emelvényen nyolc-tíz tiszt is forgolódott. Szakreferensek a hadügyminiszteriumból. Kivülök 2-3 tengerésztiszt. A miniszterek közül csak a hadügyminiszter és Helfferich volt jelen.

A szónokok a szociáldemokrácia Liebknecht-frakciójából kerültek ki. A képviselői padok nagyrészt üresen tátongtak föl a karzat felé, egy-egy nyitott, ásitó száj minden üres hely. A szónokló kévviselek dörgedelmes beszédei a javaslat ellen egyenesen komikus hatást gyakoroltak rám. Beszédjük veleje:

— Miután a kormány a cenzura útján bilinesbe verte a német szellemi életet, most e törvényjavaslattal bilinesbe akarja verni a német munkások szabadságát is.

Eszembe jutott a német hősök frontja, ahol mindenki lemondva a maga egyéni szabadságáról a német népegyetem és birodalom szabadságáért áldozza életét és véré. S most itt, ez ülésen, arról szavalnak, hogy a kormány ne vegye igénybe a német nép egész erejét ezen órási küzdelem megvívására. Mintha a

munkásszabadság fontosabb volna az egész német birodalom szabadságánál. Nevetséges. Az egész úgy hatott rám, mintha ezek a képviselők a reichstag ablakain keresztül az utcának beszélne, hogy a legközelebbi választásnál minél több munkásszavazatra támasztassanak igényt.

Hogy helyesen fogtam fel a helyzetet, arról biztosítottak mindazok, akik előtt ezt a nézetemet kifejezésre juttattam.

Striegl F. József.

Szeged novemberben.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság csütörtökön délután tartotta ülését dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklésével. Az ülésen előterjesztett jelentések adataiból külön hangsúlyozásra csak az szorul, hogy a tifusz terjedését sikerült megakadályozni. A beterjesztett jelentések a következők:

Dr. Wolf Ferenc városi tisztifőorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok novemberben az előző havi állapotokhoz képest, különösen a tifuszt, illetve paratifuszt tekintve, lényegesen javultak. A tifusz terjedését az előző hónapban említett óvintézkedések szigorú keresztülvitelével sikerült annyira megakadályozni, hogy jelenleg csak olyan számban fordul elő, mint ahogyan évek óta rendszeren szokott. Az újszegedi járványkórházban jelenleg már csak három tifuszbeteg van elhelyezve. Az anyakönyvi hivatalok szerint november folyamán élve született 66 fiú, 87 leány, összesen 153 gyermek. (Októberben 88 fiú és 86 leány született.) Halvaszületett novemberben két fiú, két leány, összesen 4 gyermek. A halottkém jelen-

tése szerint meghalt novemberben 92 fiú, 95 leány, összesen 187 ember. Az októberi halálozások száma 200. A népességi szaporulat novemberben mínusz 30. (októberben mínusz 21). Az elhaltak közt volt 35 egy évnél fiatalabb 23 egy és öt év közötti, 24 öt—husz év közötti, 12 husz—harminc év közötti, kilenc 30—40 év közti, 28 negyven—hatvan év közti és 38 hatvan—nyolevan év közti egyén. A nyolevan éven tuli halálozások száma 18.

Törös Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint novemberben a múlt év november havához képest egyenesadóban 66.834 korona 38 fillér, hadmentességi díjban 453 korona 11 fillér volt a csökkenés. November havában előírtak egyenesadóban 518 korona 81 fillért, országos betegápolási pótdóiban 10 korona 01 fillért. Tárgyváltás címén töröltek: egyenesadóban 5901 kor., 47 fillért, országos betegápolási pótdóiban 242 korona 02 fillért és adóbeváltási illeték címén 3 korona 14 fillért.

Dr. Harsányi Elemér királyi ügyész jelentése szerint a szegedi törvényszéki fogházban rend és tisztaság van, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset novemberben nem fordult elő. Ragályos betegség nem fordult elő, az élelmezést házilag eszközlik és az ellen semmi panasz nem merült fel. A törvényszéki fogházban novemberben letartóztatva volt jogerősen elítélt 39 férfi, 72 nő, felebbezés alatt 8 férfi, 6 nő, vizsgálati fogásban 91 férfi, 35 nő, összesen 138 férfi és 113 nő.

Faur Kornél műszaki tanácsos csak adminisztratív természetű dolgokat jelentett.

Alexander Lajos főállatorvos az állategészségügyi viszonyokról tett jelentést. Ezek novemberben kedvezőtlenek voltak. A harmadik egészségügyi kerületben rühkór, sertésvész, sertésorbáné, a negyedik és hatodik kerületben pedig a veszettség szörvénnyes esetei fordultak elő. Elhullott 48 sertés

Telefon:
102280TÓRÁSÓ
455.

KORZÓ MOZI

Igazgató: VAS SANDOR.

Telefon:
PÉNZTÁR
11-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A legszebb filmdráma!

A kinetographia gyöngye!

A nászinduló.

Nagy filmdráma 5 felvonásban.

Az őserdőben.

Dzsungel dráma.

Teddyt megzavarják.

Vigjáték 2 felvonásban.

Előadások pénteken és szombaton 5, 7 és 9, vasárnap 2, fél 4, 5, 7 és 9 órákor.

Szombaton d. u. 3 és vasárnap d. e. 11 órákor ifjúsági és gyermek mese előadások.